

Pingnefnd 8 – Uppbygging sprotafyrirtækja - stuðningsumhverfið

Pingnefndartillaga

Endurskipuleggja opinbert stoðkerfi

Kortlagning stuðningsumhverfisins liggur þegar fyrir. Fara þarf yfir það framboð stuðningsaðila á þjónustu sem nú stendur til boða og tengja það saman þannig að úr verði samfelldur stuðningur sem miðar að því að ná sem mestum árangri í uppbyggingu hátækni- og sprotafyrirtækja á sem skemmstum tíma. Sérstök áhersla er lögð á að efla Tækniþróunarsjóð og taka upp endurgreiðslukerfi að rannsókna- og þróunarkostnað með tilvísan í fyrirliggjandi frumvörp. Skoða þarf sérstaklega stuðningskerfið í tengslum við útflutningstarfsemi og útrás. Þá er lögð áhersla á hlutverk opinbera innkaupaaðila til að efla nýsköpun í fyrirtækjum. m.a. á svið heilbrigðis-tækni og orku- og umhverfistækni.

Bæta fjármögnunarumhverfi - tryggja fjármagn í nýsköpun

Hvetja þarf einstaklinga, stærri fjárfesta og lífeyrissjóði til að fjárfesta í sprotafyrirtækjum gegnum samlög eða sjóðasjóði. Í þessu sambandi þarf að breyta fyrirliggjandi frumvarpi til laga um stuðning við nýsköpunarfyrirtæki þannig að það nái yfir fjárfestingar í sjóðum sem sérstaklega eru ætlaðir til fjárfestinga í sprotafyrirtækjum. Þá er lögð áhersla á að efla Nýsköpunarsjóð atvinnulífsins til lengri tíma og gera honum þannig kleift að koma myndarlega að slíku sjóðasamstarfi. Skapa þarf ferli fyrir einstaklinga og aðra aðila sem vilja fjárfesta í sprotafyrirtækjum.

Menntun, rannsóknir og upplýsingar um hátækni- og sprotafyrirtæki

Efla rannsóknarstarf á sprotafyrirtækjum og rannsóknir á tækifærum til nýsköpunar, stofnun nýrra fyrirtækja út frá auðlindum, hæfileikum, breytingum, leitni og öðrum þáttum. Bæta þarf hagtolugerð og upplýsingar um umfang, vöxt og viðgang greinarrinnar þannig að það sé samanburðarhæft við það sem þekkt er á norðurlöndum. Frumkvöðlafræði og uppbygging sprotafyrirtækja fái sérstaka athygli menntastofnana.

Greinargerð; forsendur og áhersluatriði

Undanfarin 15 ár hefur 10-15 tæknifyrirtækjum tekist að ná því marki að velta einum milljarði á ári á alþjóðlegum markaði. Færri hafa skilað sér inn á almennan hlutabréfamarkað og þannig skapað sér skilyrði til útrásar og vaxtar á alþjóðlegum markaði.

Í framtíðarsýn SSP kemur m.a. fram það markmið „**að frá og með árinu 2010 bætist árlega að jafnaði tvö ný tæknifyrirtæki í þann hóp sem veltir yfir einum milljarði á ári og skilar sér inn á almennan hlutabréfamarkað.**”

Á undanförunum 15 árum hefur hátæknigeirinn byggst upp úr því að vera vart mælanleg stærð í efnahagslífinu til þess að vera einn helsti vaxtarsproti þess. Einn erfiðasti þáttur í rekstri nýsköpunar- og sprotafyrirtækja á undanförunum árum hefur verið gifurlega sveiflukennt rekstrarumhverfi vegna óstöðugar krónu og sveiflukenndra vaxta.

Hrunið á fjármálamarkaðnum í lok árs 2008 breytti mörgum forsendum í starfsskilyrðum þessara fyrirtækja. Í **fyrsta** lagi hefur átt sér stað breyting á gengi íslensku krónunnar sem styrkir samkeppnisstöðu þeirra fyrirtækja sem stunda útflutning mjög þótt auðvitað hafi markaðskostnaður erlendis aukist. Ofan á þennan aukna markaðskostnað bætist að tæknifyrirtækin þurfa að yfirvinna laskaða ímynd og aukna tortryggni í garð íslensks atvinnulífs í kjölfar hrunsins. Í **öðru** lagi hefur aðgangur að hæfu starfsfólki batnað mikið frá þeim tíma sem þessi fyrirtæki þurftu að keppa harði samkeppni við fjármálafyrirtækin um þetta fólk. Í **þriðja** lagi hyllir nú í fyrsta sinn undir að fjármagn til nýsköpunar og uppbyggingar þessara fyrirtækja fari vaxandi. Þar vegur efling Nýsköpunarsjóðs atvinnulífsins og tilkoma Frumtaks nokkuð en nýframlögð frumvörp um endurgreiðslu hluta rannsókna- og þróunarkostnaðar og skattalega hvata fyrir fjárfesta er einnig markvert framlag í rétta átt. Hins vegar vekja takmörkuð framlög til Tækniþróunarsjóðs enn mikil vonbrigði og eru í engu samræmi við þann aukna umsóknarpunga sem er á sjóðnum.